GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 149. 16. Września 1816.

Wiadomości kraiowe.

Z Wiednia d. 5. Września. — N. Cesarz i Król, w dowod przyiaźni i szczególnieyszego zaufania swoiego, raczył właścicielem wakuiącego teraz pułku piechoty Nassau-Usingen mianować Jego Królewic. Mość Kuzyna i Zięcia swoiego Xiążęcia Leopolda obu Sycylii, zaś drugim właścicielem pułku tego, Barona Tomassich Marszałka-Porucznika polnego, i woyskowo-cywilnego Gubernatora Dalmacyi.

Wiadomości zagraniczne.

Kraie Barbaryyskie.

Według naynowszych wiadomości z Hiszpanii pod d. 16. Sierpnia, płynęła kilkoma dniami wprzódy, flotta Admirała Exmoutha, przeznaczona przeciwko Algierczykom, ciaśniną morską pod Gibraltarem.

Eskadra Hollenderska pod sprawą Admirała van der Capellen stała przy końcu Lipca w zatoce pod Gibraltarem. Admirał ten, tak się wyraża Gazeta Leydeńska wzbudził w Algierczykach takie poszanowanie dla siebie, iż się nie ważyli, przez całe lato, pokazać na morzu. Gdy spostrzeżono ostatnim razem eskadrę Hollenderską przed Algierem, cała marynarka Algierska stoiąca podowczas za groblą portową, obrała ze sprzętow okręty swoie.

Jedna Tartana Sardyńska, opuściwszy Algier d. 29. Lipca, przypłynęła do Genui z tą wiadomością; że Dey tameczny, niechciał żadnym sposobem puścić z Algieru Konsula Angielskiego. Pracowano z natężeniem około mieysc obronnych, lecz spodziewaią się Algierczykowie, iż Anglicy nie uderzą na nich tak zapalczywie, iak wielu mniemaią.

Wielka Brytaniia.

Dnia 17. Sierpnia przypłynął do Portsmouth Wschodnio-Indyyski okręt woienny (sloop) Hecate pod Kapitanem Matthews, który d. 20. Marca odbił od wyspy Ceylon. a d. 30. Czerwca wypłynął z zatoki S. Heleny, z kąd przywiózł wiadomości o iedenaście dni późnieysze od owych, które nadeszły były przez Admirała Cockburna na okręcie Northumberlandzie. Według tych wiadomości wychodził Bonaparte rzadko kiedy na przechadzkę, nie przekraczał nigdy wyznaczoney sobie granicy, i zdawał się mieć większą odrazę od przybyłych niedawno z Admirałem Sir P. Malcolmem Kommissarzy sprzymierzonych Mocarstw, którzy go odwiedzali, aniżeli od Officerow Angielskich, którym dotąd tylko samym podlegał. Sir Hudson Lowe rozkazał, ażeby Officer będący na straży, przekonywał się osobiście zawsze o tém, czyli więzień iest w bezpieczeństwie, i odwiedzał go tym końcem co sześć godzin tak we dnie, iak w nocy.

Według Gazety Londyńskiey dworskiéy z d. 17. Sierpnia, odroczono tymczasem Parlament z dnia 24. Sierpnia na dzien 4. Listopada; nie podpada iednak żadney wątpliwości, że po upłynieniu tego terminu, nastąpi znowu (iak zwyczay) nowe odroczenie.

Hiszpaniia.

Gazeta Francuzka de France donosi z Madrytu d. 12. Sierpnia, co następuie: Dziś spodziewaią się tu Króla. Na całey drodze, którą Jego Królewska Mość iechał, widziano nadzwyczayny zapał dla Jego Nayiaśnieyszéy osoby. W różnych mieyscach wyprzęgał lud konie od powozu, ażeby sam ciągnął.

Baron Zuilen de Nijewelt nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Króla Niederlandzkiego, miał zaszczyt d. 8. Sierpnia złożyć Jego Królewskiéy Mci w Guadalaxarze, pełnomocnictwo swoie.

Zapewniaią, że Don Lardizabal były Minister Indyyski, skazany na wygnanie do Walladolidy, gdzie zostawać miał pod dozorem Jenerała-Kapitana téyże Prowincyi, zawieziony został do cytadelli Pampelońskiey.

Biskup z Cuenzy uczynił Królowi podarunek z miliona Realów, na zaspokoienie naypilnieyszych potrzeb kraiowych.

X

Wszystkie prawie Klasztory rożnych Zakonów w Hiszpanii, przyprowadzone są iuż do dawnego stanu.

Według listu z S. Maria pod Kadyxem z d. 26. Lipca, zgromadzone iuż były po naywiększey części woyska, należące do nowey wyprawy przeznaczoney do Ameryki południowey. Jenerał Odonell Hrabia Abisbal, mianowany iest Dowodcą tey wyprawy, która składać się ma z 10ciu batalionów piechoty każdy po 1000 ludzi, z 600 Artyllerzystów z 50 działami, z 2000 iazdy, i szczepów kilku pułków, które w Ameryce utworzonemi bydź maią.

Francya.

Oczekiwano dotąd, według iakich oznaczeń ustanowionym bydź ma los ostateczny Zakonu Maltańskiego. Teraz słychać, że Zakon ten zostanie w tym stanie w iakim się teraz znayduie, i że dopuszczą tego, aby członki iego powoli wymarły. Piastuiący dostoieństwa Zakonu maią dożywotnie zatrzymać swoie dotychczesne dochody i inne korzyści; otwieraiące się Kommandorstwa maią bydź nadawane owym Kawalerom orderu, którzy uczynili professye, a przypuszczeni do Zakonu młodzi Kawalerowie maią poyść torem przepisanym według ustaw zakonu; atoli żadne nowe przyymowania mieysca nie maią. Gdy wszyscy piastuiący dostoieństwa wymrą, nastąpić ma nowe rozporządzenie ogolney massy maiętności, i tak wyspa Lissa iako też i inne posiadłości Zakonu Maltańskiego na brzegach Adryatyckiego morza, będą miały nowe przeznaczenie; żyiący zaś ieszcze Kawalerowie dostaną dożywotnią pensyę.

Donoszą od granic Francuzkich że trzecia liniia straży cłowey iest iuż urządzoną, i że umieszczeni w niey cłowi strażnicy sprawuią służbę z szczególnieyszą dokładnością, nadewszystko zaś czatuią na wprowadzanie tkanych materyi Angielskich i Niederlandzkich. Żołnierze stoiącego na załodze woyska, dopomagaiący do schwytania onychże biorą piątą część wartości w nagrodę, co iuż kilkokrotnie, osobliwie żołnierzom Duńskim wydarzyło się. Na brzegach czuwaią bardzo ostro na przemytników Angielskich, którzy częstokroć w nocy z zakazanemi towarami na ląd wychodzą. We Francyi północney iest teraz bardzo spokoynie; w rożnych mieyscach wypuszczono na wolność kilkanaście osób aresztowanych albo byłych pod dozorem. Rząd Francuzki wyłączył dwie Gazety Niederlandzkie od zakazu wprowadzania obcych Gazet.

Jeszcze pod dniem 5. Czerwca wyszło rozporządzenie Królewskie, że wszyscy pensyonowani ze skarbu Francuzkiego obcy woyskowi, posiadać maią dowody naturalizacyi, i że tylko na ten czas mogą pensye swoie pobierść, ieżeliby we Francyi osiedli i wspolnie z Francuzami znosili ciężary kraiowe. Minister woyny nakazał odtąd Urządzicielom Dywizyi woyskowych, ażeby wstrzymali wypłacanie pensyi wszystkim takowym, o których wiadomo, iest że powyższych warunków nie dopełnili.

Do Banku Francuzkiego przywieziono dnia 22. Sierpnia sześć wozów srebrney monety wybitey świeżo w Tuluzie. Mennica tamteysza przerabia zamiast surowego kruszcu, samą Hiszpańską, złotą i srebrną, monetę, która do Francyi z powodu handlu Hiszpańskiego dla Francyi bardzo dogodnego, wpływa corocznie do kraiu bardzo obficie. Moneta Hiszpańska iest bardzo dobrey proby i wagi.

Jedna z gazet Paryzkich zawiera proiekt ustanowienia Orderu Chameleona dla wszystkich, którzy dowieść mogą, że przynaymniey trzy razy zmienili swoie polityczne wyznanie wiary, że do taiemnego związku należeli, że istnienie iego za czasem zaprzeczyli, i że Monarsze wierność poprzysięgli, a potém ią złamali. Ozdobą iego aby była gwiazda mianowicie kometa zawieszona na wstędze składaiącey się wszelkiemi kolorami, maiącey brzegi z rurek barometrowych którą można nosić na każdey części ciała, byle tylko nie na sercu, i według upodobania nawet do kieszeni schować. Pierwszy dzień Kwietnia ma bydź dniem uroczystości tego Zakonu, który zapewne więcey liczyłby członków niżeli Legia honorowa, zwłaszcza że i Damy, iak słuszność każe, uznaią się godnemi noszenia tego orderu.

Włochy.

Gazeta powszechna zawiera z Palermo (Stolicy Sycylii) pod 18. Lipca co następuie: „Spodziewano się tutay, że zaraz za powrótem naszego Królewica Następcy gdy na dniu 10. Lipca odebrał na nowo imieniem swoięgo N. Oyca Rządy Państwa, zwołany będzie Parlament; ponieważ uchwalone na przeszłym Parlamencie daniny, przy końcu Sierpnia przedłużone bydź muszą, ieżeli nie maią bydź wybierane sposobem Konstytucyi sprzeciwiaiącym się; ile że do wyboru członków Parlamentowych potrzeba 40 dni czasu. Lecz zdaie się że Rząd zamyśla pierwey o doskonałém urzą-

dzeniu Ministeryum, a może nawet i o odmianie niektórych iego członków. Tak n. p. słychać że prawnik P. Copani będzie Ministrem przychodów na mieyscu Markiza Ferreri. Ludzie rozumni i z zimną krwią rzeczy uważaiący chwalą wybór Pana Parisi na rzeczywistego Radcę Stanu; inni zaś ze strony przeciwney Dworowi, nie lubią go, ponieważ w roku 1810 radził Królowi iako mąż uczciwego charakteru i wierny poddany, aby użyć ostrych kroków przeciwko niektórym Baronom, opieraiącym się mocno taxie 1go procentu; która to protestacya 46ciu Baronów, uważana bydź może właściwie iako początek wszystkich zaszłych poźniey odmian w tem Państwić. W Palermo daią za zwyczay dziennikom oppozycyynym imie Kronikarzów, a imie to pochodzi od dziennika, który dawniey nazywał się Kroniką, potem zaś przybrał imie Giornale Patriotico (dziennik patryotyczny). Główny Redaktor iego Baron Aceto, mąż pełen obrotu i wymowy, iest ieszcze ciągle organem a podobnoś wcale naczelnikiem (koryphae) oppozycyi. Strona Dworska zowie się przeciwnie Antykronikarzem. — Uroczystość S. Rozalii trwaiącą od 11. do 15. Lipca, obchodzono tego roku daleko świetniey niżeli dawnieyszego czasu; przypisać to należy usiłowaniom Pretora di Palermo, Xiążęcia Jaci i Markiza Amorozego. Spokoyność panowała przy tem do zadziwienia między tak ogromnie żywą publicznością.—Żniwa były obfitsze nad wszystkie, których zapamiętać mogą od lat 24, i dla tego też spadła cena żyta na 6 1/2 uncyi (blisko 19 talerów) za salmę. Zawsze to ieszcze droższy iest daleko, niżeli w Niemczech, ale w Sycylii płacono go po 10 do 11 uncyi czyli 30 do 33 talerów w tenczas, kiedy Angielskie woyska stały w Sycylii i Hiszpanii. Jedną z głównych skarg, które tu powszechnie słyszeć się daią, iest ta, że tak wiele gotowych pieniędzy z Sycylii wychodzi do Neapolu. Rachuią ich rocznie na Summę 950,000 uncyi, czyli 2,800,000 talerów; co w teraźnieyszym czasie tem bardziey dotyka, ile że podczas pobytu na tey wyspie naszego dobrego Króla, na tylko summa ta zostawała się w Kraiu, ale ieszcze co miesiąc przychodziło po 50,000 uncyi angielskich posiłków. Padre Piazzi, w teraźnieyszym czasie pewnie nayststarszy między naysławnieyszymi Europeyskimi Astronomami, posłał rękopism pierwszego tomu Kolei swoich wyrachowań (Storia dell' astronomia di Sicilia) do druku w Medyolanie, gdzie iego przyiaciel Orani weźmie na siebie poprawę druku etc. — Szczególny ten mąż w grzybiałey iuż starości utrzymał ieszcze działalność młodego wieku. Ułożył także iuż prawie zupełnie Elementarną Astronomię dla początkowych uczniow. Jego ustawa miernicza (Codice metrice) ułożona w skutku Parlamentowego rozkazu, zmierzaiąca do poprawy rozmaitych niedoskonałych miar i wag w Sycylii, nie iest ieszcze dotychczas zaprowadzoną; taka iest niechęć względem każdey prawdziwie pożyteczney odmiany, gdy tymczasem odmiany wątpliwe i szkodzące, byleby namiętnościom pochlebiały, doznaią wszędzie przystępu. Zadziwiamy się, widząc że w tuteyszym Kraiu używaią ieszcze do ziemiomierstwa sznurów zamiast kruszcowych łańcuchów. Od śmierci Abbatego Meli, którego pamięć zaszczycił Jego Król. Mość Xiążę Leopold monetą upominkową, nie wydała ieszcze Sycylia żadnego narodowego wierszopisa, któryby zasłużył, bydź z nim porównany. Między teraźnieyszymi Uczonymi w Palermo poważanym iest Pater Scina nauczyciel Fizyki, który w uczonym świecie wsławił się biografią Empedoclesa i Mavrolichiego. W ostatnich latach nie polepszono w Sycylii istotnie ani fabryk, ani urządzeń szkolnych. Winnice polepszyły się tu i owdzie, a wina z okolicy Marasali wywożą osobliwie teraz do obcych Kraiów. P. Woodhouse Anglik trudniący się tym przedmiotem został przy tey sposobności w krótkim czasie milionowym panem.

Mocne wstrzęsienie wszystkich okolic Wezuwiusza w dniu 7. Sierpnia o godzinie 4tey po południu, zapowiedziało nowe wybuchnienie tego strasznego Wulkana. W kilka chwil potem lunęły ze szczytu góry dwa ogniste strumienie, ieden w kierunku ku Mauro drugi ku Camaldoli, śladami dawney lawy. Szczęściem skończyło się wybuchanie przy zaszłey nocy, nie uszkodziwszy włości położonych na około góry.

Gazeta dworska zawiera rozporządzenie Królewskie z dnia 8. Sierpnia, zakazuiące w całym obwodzie Kraiu iak naysurowiey wszelkie taiemne Towarzystwa stanowiące Sekty.

Taż sama Gazeta umieściła w nayzupełnieyszey osnowie składaiącą się z 10ciu artykułów umowę zawartą dnia 2. Sierpnia z dworem Papiezkim, mocą którey uchwalono, ażeby siłe zbroyney tak iednego iako i drugiego Państwa podczas ścigania złoczyńców i zbiegow, wolno było przekraczać granice Państwa, do którego należą, i chwytać zbiega lub złoczyńcę pod pewnemi warunkami na ziemi Państwa drugiego, gdzieby chciał uciekać.

)(2

Królestwo Polskie.

Rozporządzenie Namiestnika Królewskiego tyczące się urządzenia Władz Administracyynych.

(Ciąg dalszy.)

TYTUŁ IV.

O odbywaniu Spraw Kommissyi Woiewódzkiey.

Art. 26. Wszystkie podania i Expedycye, czyli to od Rządu, czyli od prywatnych osób do składu Kommissyi Woiewódzkiey przychodzące odbiera Sekretarz Jeneralny i Prezyduiącemu okazuie, który na nich własną ręką dzień Prezentaty zapisawszy, rozdziela między wydziały; przedmioty prostey exekucyi natychmiast do wykonania poleca; innego rodzaiu sprawom wyznacza dzień, w którym na posiedzeniu Kommissyi z należytem wystawieniem rzeczy wniesione bydź maią.

Art. 27. Będzie utrzymywanym dziennik Jeneralny, w którym treść każdey Expedycyi i podania, dzień przyięcia i odesłania do właściwego wydziału, dzień wniesienia na ogólne posiedzenia, treść decyzyi, i dzień wydania z Kancellaryi wyciągniętemi bydź winny.

Art. 28. Przedmioty do wydziałów odesłane, zaciągnione będą przy weyściu i wyyściu w dziennik wydziałowy.

Art. 29. Wolno iest Prezesowi zostawić dla siebie iakowy do wypracowania przedmiot, lub polecić go członkowi innego wydziału, do którego rzecz z natury swoiey nie należy. Takowy ateli przedmiot w dzienniku właściwego sobie wydziału umieszczonym bydź powinien, i na posiedzenie Kommissyi wniesionym bydź musi w przytomności członka wydziałem zawiaduiącego.

Art. 30. Sekretarz Jeneralny utrzymuie protokół czynności i decyzyi Kommissyi Woiewódzkiey którego skróconą osnowę Prezes przy końcu każdey Sessyi cyfruie, a na następney sam protokół wszystkie członki komplet składaiące podpisuią. W tym protokóle obecność każdego członka i godzina przybycia iego na posiedzenie zapisywaną bydź powinna.

Art. 31. W przedmiotach art. 5tym i 15tym obiętych, Kommissya wyprowadziwszy śledztwo sprawy wraz z opiniią swoią dowodami obiaśnioną, do tey respective Władzy Sądowey odsyła, do którey obwiniony z prawa należy: w krótkim zaś wyciągu rzeczy sposobem rapportu okoliczność całą właściwym Kommissyom Rządowym donosi.

Art. 32. Kommissya we wszelkich przedmiotach, które nie tyczą się prostey Exekucyi działa kollegialnie.

Art. 33. Posiedzenia Kommissyi Woiewódzkiey odbywać się będą dwa razy w tydzień. Inne dni przeznaczone są na pracowanie w wydziałach.

Art. 34. Komplet legalny składa się naymniey z trzech osób. Większość zdań stanowi decyzyą. Równość Prezyduiący rozwięzuie.

Art. 35. Członek rożniący się z opiniią Kommissyi może swoie zdanie w protokole zapisać.

Art. 36. Wszelkie decyzye i expedycye z Kommissyi Woiewódzkiey wychodzić będą z podpisem Prezyduiącego, i zaświadczane przez Sekretarza Jeneralnego.

Art. 37. W podaniach prywatnych, skargach i zapytaniach małey wagi, rezolucya Kommissyi krótko i na samemże podaniu w oryginale stronom wydaną będzie; treść iedynie podania i rezolucyi w dzienniku pozostanie.

Art 38 Sposób zapisywania expedycyi do Kommissyi Woiewódzkiey będzie:

Do
Kommissyi Woiewódzkiey N. N.
od N. N.

Expedycye z Kommissyi wychodzą z napisem:

Od
Kommissyi Woiewódzkiey N. N.
do N. N.

Art. 39. W przypadkach nagłey potrzeby, Prezyduiący nadzwyczayne posiedzenie zwołuie.

Art. 40. Nikt kompletu przez oddalenie się zrywać nie może. Pozwolenie oddalenia się na dni ośm od Prezesa zależy. W przypadku potrzeby pozwolenia na czas dłuższy, Prezes udaie się do Kommissyi właściwey Rządowey, i Zastępcę przedstawia.

Art. 41. W przypadku nagłey śmierci, odsądzenia lub zawieszenia w urzędzie Prezesa, zastępuie go Kommissarz skarbowy, dopóki Kommissya Rząd. Spraw Wew. Zastępcy nie wyznaczy. Kommissarza Wydziału i Sekretarza Jeneralnego w każdym z podobnych przypadków zastępuie Członek mianowany przez Prezesa, dopóki właściwa Kommissya Rządowa Zastępcy nie postanowi.

Art. 42. Prezes Urzędników podwładnych opieraiących się wykonaniu nieodwłocznemu rozkazów Rządowych, ma moc w urzędowaniu zawiesić, a razem i obowiązek donieść natychmiast o tem właściwey Kommissyi Rządowey.

Art. 43. Kommissya Woiewódzka zdaie co miesiące rapport ogolny z czynności swoich Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, a to podług formy, iaką iey taż Kommissya przepisze.

Art. 44. Ani Prezes, ani Kommissya w komplecie zebrana, pod żadnym pozorem nie mogą zmieniać, zwalniać, lub zaostrzać przepisów przez władzę wyższą wydanych, a to pod karą zawieszenia w urzędzie.

Art. 45. Każdy z Członków Kommissyi za to, co podpisuie, iest odpowiedzialnym z osoby i maiątku.

Art. 46. Gdy Prezes Kommissyi Woiewódzkiey i Kommissarze Delegowani w obwodach maią na urzędowe obiażdżki przeznaczony etatem coroczny fundusz, więc nie wolno im będzie rachować dla siebie iakieżkolwiek dyetowe opłaty, lub podwód od kogożkolwiek wymagać.

TYTUŁ V.

O Kommissarzach Delegowanych.

Rozdział I.

O attrybucyach Kommissarzy Delegowanych.

Art. 47. Kommissarz Delegowany w obwodzie, iest iedynie wykonawcą poleceń i rozkazów Kommissyi Woiewódzkiey, i bliższym dozorcą tego wszystkiego, co w tytule IIgim, o attrybucyach Kommissyi Woiewódzkiey wyrażone zostało. Nic on z własney swoiey woli i domysłu nakazywać, niczego wymagać nie może bez upoważnienia od Kommissyi Woiewódzkiey.

Art. 48. Odbiera i ogłasza Zwierzchnościom mieyskim i wieyskim w swoim obwodzie wszelkie rozkazy i polecenia Kommissyi; doziera ich wykonania podług ustanowionych przepisów; nadużyciom lub zaniedbaniom zaradza; nieposłusznych napomina i do Kommissyi dla ukarania donosi, lub za iey upoważnieniem podług przepisów kary wymierza, prośby i podania mieszkańców do Kommissyi przesyła.

Art. 49. Zostaie w stosunkach z Kommendantem mieyscowym. W czasie konsystencyi i przechodu woysk, marszruty i równości rozkwaterowania przestrzega. W przypadku zaciągu do woyska, nad dopełnianiem przepisów czuwa. Składków żywności, sprawiedliwey miary i porządku, co do wchodu i wydatku, doziera, krzywdom zapobiega, skargi zaniesione, gdyby ie sam między stronami sposobem zgody ułatwić nie mógł, do Kommissyi odsyła.

Art. 50. Zostaie podobnież w stosunkach z Sądami Ziemskiemi i Grodzkiemi, z Policyą mieyscową i lekarską w celu utrzymywania dróg i wszelkich innych kommunikacyy, tudzież bezpieczeństwa, wygody i porządku; niemniey w zamiarze ochronienia swego obwodu od zarazy szkodliwych chorób.

Art. 51. Ma dozor nad wszelką własnością publiczną, narodową, instytutów, edukacyyną: nad kassami i nad wszystkiemi iakiegobądź rodzaiu Officyalistami administracyynemi w iego obwodzie umieszczonemi.

Rozdział II.

O odbywaniu spraw w urzędzie Kommissarza Delegowanego.

Art. 52. Urząd Kommissarza Delegowanego będzie ciągle sprawowany w obwodzie. Osoba atoli Kommissarza przez postanowienie Kommissyi Woiewódzkiey do innego obwodu przeniesioną bydź może.

Art. 53. Kommissarz Delegowany będzie miał do pomocy dwóch Assessorów (których kommissya z grona osób pod art. 3. wyrażonych wyznacza) i Sekretarza, oraz zastósowaną do mieyscowey potrzeby liczbę osób Kancellaryą składaiących, a to podług osobnego etatu.

Art. 54. Assessorowie ku pomocy Kommissarzom delegowanym przydani, oprócz zasiadania w mieyscu, będą odbywać koleią Commissoria, gdy do nich przez Kommissyą Woiewodzką lub Kommissarza delegowanego w Obwodzie wezwanemi zostaną.

Art. 55. Sekretarz utrzymuie dziennik, w którym wpisane będą wszelkie do Kommissarza delegowanego przychodzące expedycye od Kommissyi Woiewodzkiey, tudzież skargi prywatnych i inne pisma, z wyrażeniem dnia ich nadeyścia, ich treści i wyyścia z kancellaryi.

Art. 56. Wszelkie podania, skargi prywatnych osob, expedycye Kommissyy Woiewodzkich do zwierzchności mieyskich i wieyskich, i nawzaiem expedycye tychże zwierzchności do Kommissyy, iakiegobądź są one rodzaiu, przez ręce Kommissarza delegowanego przechodzić maią. Kommissarz delegowany odsyłać one, i rezolucye pozyskane prywatnym doręczać będzie.

Art. 57. Kommissarz odebrane od Kommissyi polecenia i rozkazy przesyła do wykonania zwierzchnościom mieyskim i wieyskim sposobem kurrendy; którą iak naydogodniey i dla pospiechu nayskuteczniey ułożyć powinien i do potwierdzenia Kommissyi podać.

Art. 58. Rozkazy do zwierzchności mieyskich i wieyskich przez Kommissarza delegowanego rozsyłane, powinny mieścić w sobie Numer dziennika Kommissyi Woiewodzkiey i datę, któremi upoważnienie dane Kommissarzowi oznaczone zostało. — Ważnieysze polecenia wyrażone bydź maią w całey swoiey osnowie. Wypisanie onych z aktów Kommissarza delegowanego w obwodzie, żadnemu z mieszkańcow wzbronionem bydź nie może.

Art. 59. Kommissarz dostrzegłszy w którey zwierzchności mieyskiey lub wieyskiey opieszałość w wykonywaniu, lub nieporządek w zapisywaniu rozkazów Kommissyi, ma prawo i powinien sam osobiście do takowey zwierzchności ziechać lub Assessora zesłać, uchybienie sprostować, nieregularność i zaniedbanie w karby porządku wprawić, wykonanie zaległych rozkazów przepisanemi prawem środkami przyspieszyć.

Art. 60. W przypadku, (bądź podczas konsystencyi woysk, bądź podczas ich przechodu) wyrządzonych od Woyskowego Cywilnemu krzywd, i nawzaiem, Kommissarz zaniesione skargi odbiera, i pierwsze kroki, w celu wyśledzenia prawdy, wyszukania winnego, i zapewnienia się o iego osobie przedsiębierze, wywód słowny na mieyscu czyni, i wraz z zaniesioną skargą do Kommissyi Woiewodzkiey nayśpieszniey odsyła. Wszelkie w tym względzie od Kommissarza delegowanego do Władzy woyskowey zaniesione skargi i żądania powinny bydź prowadzone na piśmie, i do rapportu Kommissyi, wraz z odpowiedziami władzy Woyskowey, przyłączone.

Art. 61. Kommissarz delegowany w obwodzie, wyciąg z dziennika czynności swoich w tydzień Kommissyi Woiewodzkiey przesyłać iest obowiązanym: również przedstawia rapportem to wszystko, coby zaradzenia i uwagi iey potrzebować mogło.

Art. 62. Kommissarz delegowany w obwodzie i przydani iemu assessorowie nie mogą bez wyraźnego zezwolenia Prezesa Kommissyi Woiewodzkiey oddalić się z mieysca dla swoich prywatnych interesów. Prezes nie iest mocen udzielić takowego pozwolenia na czas dłuższy nad dni ośm. Oddalaiącego się na czas ośmiodniowy Kommissarza delegowanego zastępuie pierwszy z porządku assessor. W przypadku dozwolonego oddalenia się na czas dłuższy, albo też choroby, śmierci, lub zawieszenia od urzędu Kommissarza delegowanego, Kommissya Woiewodzka zastępcę mianuie, aż do dalszego postanowienia Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Art. 63. Kommissarz delegowany w obwodzie iest odpowiedzialnym z osoby i maiątku za wszelki nieporządek w obwodzie iego i uszczerbek rzeczy publiczney, z zaniedbania przywiązanych do iego urzędu obowiązków wynikły, tudzież za wszelkie odstąpienie od przepisów Kommissyi, zwolnienie, zaostrzenie, lub zaniedbanie; za niesforność i opieszałość podwładnych sobie Officyalistów; za krzywdę bezprawnie komubądź wyrządzoną, zgoła za każdy krok samowolny i bez upoważnienia od Woiewodzkiey Kommissyi przedsięwzięty.

(Dokończenie nastąpi.)

Rossya.

Urządzenia chłopów Estońskich.

(Ciąg dalszy.)

Rozdział II. Ogólne postanowienia Policyyne. §. 251—334. Oddział I. O magazynach wieyskich. Utrzymuią się dotychczasowe urządzenia o magazynach włościańskich, prócz zaszłych odmian przez ninieysze urządzenie, z wyłączeniem obowiązków, iakie dotąd mieli względem nich właściciele ziemi. W każdey gminie ma bydź ieden magazyn, proporcyonalny do wielkości gminy, i utrzymywać się w mieyscu bezpiecznem od ognia, za 3ma kluczami, z których ieden u Starosty gminnego, a dwa drugie u dwóch dozorców magazynowych, którzy maią dozor i są odpowiedzialni; dozorcy wybieraią się z gospodarzy zamożnieyszych. Dozorcy tylko przyymuią i wydaią z magazynu: oba też powinni się znaydować przy każdem przyymowaniu i wydawaniu zboża, a nie mogą więcey wydawać nad zakreśloną ilość. Zboże magazynowe corocznie się przemierza w obecności Starosty lub iego pomocnika i wybornych. Policye włościańska i ziemska raz na rok sprawdzaią rachunki magazynowe. Co rok po ukończonem żniwie zbiera się do magazynu z duszy męzkiey po iedney ćwierci żyta i półgarca iarzyny, na zasiew przydatnych. Pożyczka z magazynów czyni się za szczególnem tylko zaleceniem Gubernatora Cywilnego. Pożyczaiący daią od beczki sześć sztofów nadsypu, z którego przedaży pieniądze wchodzą do kassy gminney. Ktoby po ukończonem następnem żniwie, nie mógł powrócić do magazynu pożyczonego zboża, i nie miał rzetelnych przyczyn nieurodzaiu, gradobicia etc., należność wyskuie się z iego maiątku. Przenoszący się z gminy do gminy, dopełniwszy obowiązków magazynowych w iedney gminie, ma prawo do pożyczki z magazynu gminy, do którey się przenosi. Umiarkowanie między gminnemi magazynami czyni się przez pośrednictwo Rządu Gubernialnego, który odbiera wiadomość o stanie magazynów przez Policye włościańskie, a w zdarzeniu niedostatku w iedney gminie, czyni swoie rozporządzenia wzięcia zboża z magazynu tych gmin, z których do cierpiącey niedostatek przenosili się mieszkańcy, oddawszy tam przypadaiące od nich zsypki.

(Dalszy ciąg nastąpi.)